

Casus Wetenschappelijke Integriteit

2025

Gebruik van vertrouwelijke gegevens zonder toestemming belanghebbenden en zonder ethische toetsing – deels ongegrond deels niet-ontvankelijk

Universiteit Utrecht

1. **Onderwerp:** Gebruik van vertrouwelijke gegevens zonder toestemming belanghebbenden en zonder ethische toetsing door derden

2. **Korte omschrijving onderwerp van de klacht**

Kern van de klacht is dat in het proefschrift van beklaagde gebruik wordt gemaakt van vertrouwelijke gegevens zonder hiervoor de vereiste toestemming te hebben gevraagd aan de belanghebbenden en zonder deze handelswijze te toetsen bij een ethische toetsingscommissie.

3. **Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht**

betreffende een klacht van [naam] (klager)
over [naam] (beklaagde)
de CWI heeft [naam] en [naam] als (medebeklaagden) aangemerkt.

De procedure

Op 28 oktober 2024 heeft klager per e-mail aan de voorzitter van de CWI een klacht ingediend over veronderstelde schending van de wetenschappelijke integriteit door beklaagde. Op 29 oktober 2024 heeft het College van Bestuur (CvB) aan de Commissie wetenschappelijke Integriteit (CWI) verzocht om de klacht in behandeling te nemen.

Voor de beoordeling van de klacht is een commissie gevormd, bestaande uit [naam] (voorzitter), [naam] en [naam] (de commissie).

De commissie heeft de klacht behandeld met toepassing van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht 2023 (verder: de Klachtenregeling). De gedragingen die het onderwerp zijn van de klacht vonden plaats in de periode [... - ...]. Om die reden is op deze gedragingen zowel de Nederlandse Gedragscode Wetenschapsbeoefening, laatstelijk herzien in 2014 (hierna: "NGW 2014") als de Nederlandse Gedragscode Wetenschappelijke Integriteit 2018 (hierna: "NGWI 2018") van toepassing.

Op 5 november 2024 heeft de commissie de promotor van beklaagde [naam] en de copromotor van beklaagde [naam] als medebeklaagden aangemerkt, aangezien zij eindverantwoordelijk zijn voor het proefschrift. Op 5 november 2024 zijn beklaagde en medebeklaagden in de gelegenheid gesteld om schriftelijk te reageren op de klacht. Op 25 november 2024 heeft beklaagde zijn reactie gestuurd en eveneens op 25 november 2024 hebben medebeklaagden (gezamenlijk) een schriftelijke reactie gestuurd. Op 26 november 2024 zijn beide reacties toegezonden aan klager, ter voorbereiding op de hoorzitting. Eind november 2024 heeft de commissie drie experts benaderd met een aantal vragen over het gebruik van niet-openbare schriftelijke bronnen voor wetenschappelijk onderzoek, te weten: de [functie] van [organisatie], [naam], de [functie] van de [organisatie], [naam] en de [functie] van de [organisatie], [naam].

Op 27 november 2024, op 28 november 2024 en op 29 november 2024 hebben de experts de vragen schriftelijk beantwoord.

Op 3 december 2024 zijn klager, beklaagde en medebeklaagden uitgenodigd voor de hoorzitting, die plaatsvond op 16 december 2024.

Op 5 december 2024 hebben klager, beklaagde en medebeklaagden de reacties van de drie deskundigen ontvangen.

Op 17 januari 2025 is het concept-verslag van de hoorzitting toegestuurd aan klager, beklaagde en medebeklaagden voor eventuele correctie van feitelijke onjuistheden in de weergave van de bespreking. De commissie heeft het verslag vervolgens definitief vastgesteld op 4 februari 2025 en toegezonden aan klager, beklaagde en medebeklaagden.

De klacht

In de schriftelijke stukken en tijdens de hoorzitting is door klager - kort samengevat - het volgende naar voren gebracht.

De klacht gaat over het gebruik van vertrouwelijke gegevens in het proefschrift van beklaagde zonder hiervoor de vereiste toestemming te hebben gevraagd en zonder deze handelwijze te toetsen bij een ethische toetsingscommissie.

Klager voert aan dat beklaagde meerdere bronnen gebruikt als empirie. Een daarvan betreft een privé-archief van een [bron], lid van [naam organisatie]. Dit archief bevat notulen, verslagen, memo's, interne rapporten, annotaties en correspondentie van [personen]. Er is geen toestemming gevraagd (dus ook niet verkregen) van de [personen] om dit archief te gebruiken voor onderzoek (de [bron] die het archief ter beschikking stelt geeft wel toestemming). Verder is er een stenografisch verslag van een besloten vergadering van een [naam commissie] gebruikt.

Beklaagde heeft de verslaglegging van zijn bevindingen wel geanonimiseerd, maar de gegevens hadden überhaupt niet gebruikt mogen worden, zonder de vereiste toestemming van alle betrokkenen. Dat geldt ook voor aantekeningen van het besloten vooroverleg van de [naam commissie].

Klacht met betrekking tot [onderwerp].

Beschuldiging dat beklaagde [handeling].

Voordat klager contact zocht met de beide promotoren heeft klager drie mensen geconsulteerd, waaronder een expert wetenschappelijke integriteit. Deze consultaties bevestigden klagers constatering dat er sprake was van schending van de wetenschappelijke integriteit. Vervolgens heeft klager de promotoren uitdrukkelijk geadviseerd het proefschrift terug te trekken, de misstanden te corrigeren en vervolgens opnieuw in te dienen. Tevens heeft klager meegedeeld dat indien de promotie doorgang zou vinden, klager een klacht zou indienen. De promotie heeft doorgang gevonden.

De promotoren hebben voorafgaand aan de promotie via de email gereageerd op het advies van klager om terugtrekking van het proefschrift. Zij gaven aan dat beklaagde een gerenommeerd advocatenkantoor had geraadpleegd om een en ander uit te zoeken over eigendom en aansprakelijkheid. Volgens klager had beklaagde een ethische toetsingscommissie moeten raadplegen. Dat is niet gebeurd.

De voorzitter van de promotiecommissie heeft klager gevraagd om de bezwaren kenbaar te maken in de vorm van een bevraging tijdens de verdediging alsmede om in gesprek te gaan met een van de commissieleden [naam], die zich had verdiept in de ethische kwestie.

Tijdens de hoorzitting heeft klager uitgelegd dat hij naar eer en geweten, voor de academische gemeenschap en zijn eigen professionele ethiek, een klacht heeft ingediend, aangezien in zijn ethische opvatting een grens is overschreden. Hij is daarbij niet over een nacht ijs gegaan, want heeft in vertrouwen en anoniem de casus aan drie anderen voorgelegd. Hij beseft dat deze klacht voor alle betrokkenen,

inclusief klager zelf, niet fijn is en realiseert zich goed dat dat tot gevolg heeft dat relaties verstoord zijn geraakt hetgeen ook voor klager zelf heel pijnlijk is.

De verweren

Verweer beklagde

Beklaagde heeft zowel schriftelijk als tijdens de hoorzitting verweer gevoerd en heeft – samengevat - als volgt op de klacht gereageerd.

Beklaagde is in [jaartal] gestart met het onderzoek dat resulteerde in zijn proefschrift. In die tijd heeft hij interviews afgenomen met verschillende [personen] van [naam organisatie]. Deze interviews zijn afgenomen met uitdrukkelijke, geïnformeerde toestemming van de betrokkenen en vormden een essentieel onderdeel van zijn afstudeerscriptie, welke hij heeft gedeeld met alle geïnterviewden. In [jaartal] is hij gestart met zijn promotieonderzoek en kreeg hij de beschikking over het privé-archief van een van de [personen], die uitdrukkelijk en schriftelijk toestemming heeft verleend voor het gebruik hiervan voor wetenschappelijke doeleinden. Alle gegevens zijn op een zodanige wijze verwerkt dat anonimisering werd gewaarborgd en betrokkenen niet konden worden geïdentificeerd.

In [jaartal] werd beklagde benaderd door [naam mediakanaal] voor de [uiting] over [naam onderwerp]. Voorafgaand aan zijn deelname aan deze [uiting] heeft hij [bron] specifiek verzocht om eveneens toestemming te verkrijgen van zijn voormalige collega's voor klagers bijdrage aan de [uiting]. [bron] heeft alle voormalige [personen] en andere betrokkenen geïnformeerd en expliciet om hun toestemming gevraagd. Daarnaast heeft de toenmalige [persoon] van [naam organisatie] actief meegewerkt aan de [uiting] van [naam mediakanaal]].

[] Hierdoor werd de status van de informatie gewijzigd van vertrouwelijk naar publiek, hetgeen betekende dat deze gegevens zonder verdere beperkingen konden worden gebruikt voor het promotieonderzoek.

In [jaartal] en [jaartal] hebben aanvullende interviews plaatsgevonden met de betrokken [personen]. Deze interviews zijn afgenomen met uitdrukkelijke toestemming van de geïnterviewden. De geïnterviewden begrepen derhalve dat de verzamelde informatieonderdeel zou uitmaken van zijn proefschrift. In [jaartal] heeft klager een juridische opinie gevraagd aan een advocatenkantoor. De conclusie van dit kantoor was dat het gebruik van de informatie gerechtvaardigd was binnen de kaders van de wet ([naam]), hetgeen het gebruik van de verstrekte informatie voor wetenschappelijke publicatie legitimeerde.

Vanaf [jaartal] zijn de promotor en copromotor nauw betrokken geweest bij het promotieonderzoek en hebben zij actief bijgedragen aan o.a. de ethische afwegingen die noodzakelijk waren.

Tijdens de openbare verdediging van zijn proefschrift is de vraag over de ethische verantwoording expliciet gesteld door [naam]. Beklaagde heeft deze vraag uitgebreid beantwoord, hetgeen naar tevredenheid van zowel [naam] als de gehele promotiecommissie is geaccepteerd.

Desgevraagd heeft beklagde als volgt op de schriftelijk gestelde vragen van de commissie geantwoord:

1. Bij de aanvang van zijn promotieonderzoek was de ethische toetsingscommissie nog niet in functie. Toen deze later operationeel werd was zijn onderzoek reeds in een vergevorderd stadium en werden de ethische waarborgen door zijn promotor en copromotor afdoende geacht, waardoor formele toetsing niet noodzakelijk was.
2. Naast de uitdrukkelijke toestemming van de [bron] die zijn archief ter beschikking stelde, waren de overige [personen] van [naam organisatie] volledig geïnformeerd en zij hebben geen bezwaar gemaakt tegen verwerking van de gegevens.

Tijdens de hoorzitting heeft beklaagde aanvullend nog aangegeven dat hij niet verbaasd is dat de gebruikte informatie herleidbaar is. Het is immers zelfs [in de media] geweest. Voorts geeft hij aan dat hij aan alle betrokkenen expliciet heeft gevraagd naar medewerking t.b.v. de interviews en dat niemand bezwaar had. Beklaagde geeft aan dat hij zeer gekwetst is en dat hij de aantijging buiten proportie vindt.

Verweer medebeklaagden

Medebeklaagden hebben zowel schriftelijk als tijdens de hoorzitting verweer gevoerd en hebben – samengevat - als volgt op de klacht gereageerd.

Zonder op de inhoud van de klacht in te gaan spreken zij hun verbazing uit over o.a. de timing en de reikwijdte van de klacht alsmede over de reactie van klager op hun uitgebreide uitleg voorafgaand aan de promotie.

Desgevraagd hebben medebeklaagden als volgt op de schriftelijk gestelde vragen van de commissie geantwoord:

1. Het beschikbaar gestelde privé-archief bestaat voornamelijk uit geredigeerde (dus niet ad verbatim) notulen. Over deze informatie heeft beklaagde eerder, in [jaartal] gepubliceerd in het boek [titel]. Naar aanleiding van die boekpublicatie is de rol van [personen] van [naam] bij de aanschaf van [naam] onderwerp geweest van een [media-uiting] waarin beklaagde alle hem beschikbaar gestelde informatie heeft getoond en becommentarieerd. Ook heeft de [bron] aan die [uiting] deelgenomen en heeft hij zijn voornemen daartoe met [personen] afgestemd. De informatie uit het privé-archief van de individuele [bron] is [] publiekelijk bekend en om die reden niet als vertrouwelijk aan te merken. Desalniettemin heeft beklaagde in zijn proefschrift de informatie uit de databron strikt geanonimiseerd en geen feiten gerapporteerd die niet al publiekelijk bekend waren.
2. De dataverzameling van beklaagde had langer geleden plaats, voordat er binnen de discipline [naam] expliciete ethische toetsing is ingevoerd en voordat er een ethische toetsingscommissie was. Het gebruik door beklaagde van materiaal uit het privé-archief van een van de [personen] was bij alle betrokken [personen] van [naam] bekend. Een aantal [personen] en, op een enkele uitzondering na, alle [personen] hebben toegestemd en deelgenomen aan formele interviews door beklaagde. Dit is in onze begeleidingsgesprekken met beklaagde uitgebreid aan de orde geweest en wij hebben vastgesteld dat geen van de betrokken [personen] bezwaar heeft geuit tegen het gebruik van het onderzoeksmateriaal dat beklaagde ter beschikking is gesteld. [Naam] maakt in zijn expertoordeel duidelijk dat op dit vlak geen absolute ethische normen gelden.

Aanvullend merken medebeklaagden op dat klager het gesprek/debat intern uit de weg is gegaan. En voorts dat [naam] [een lid van de promotiecommissie] tijdens de verdediging een duidelijke vraag heeft gesteld over ethische toetsing en dat het ethisch gesprek daarmee ten volle tijdens de verdediging is gevoerd, naar tevredenheid van de voltallige promotiecommissie. Medebeklaagden doen de suggestie om [naam] [dit lid] als getuige-deskundige op te roepen.

Tijdens de hoorzitting hebben medebeklaagden aanvullend nog aangegeven dat het gaat om casuïstiek in [onderwerp], hetgeen ‘transparantie’ betekent en herleidbaarheid tot gevolg heeft. Onderzoek in [onderwerp] is immers niet mogelijk zonder herleidbaarheid. Ook zonder proefschrift was de informatie herleidbaar. Voorts benadrukken medebeklaagden dat het gaat om de vraag of er ook belangen zijn geschaad. Toestemming vragen was [destijds] niet gebruikelijk, in ieder geval niet schriftelijk. Betrokkenen zijn geïnformeerd en hadden geen bezwaar. Alle informatie was bovendien al bekend uit andere bronnen. Het onderzoek was ook niet bedoeld om nieuwe feiten naar boven te brengen.

Voor wat betreft de vraag over de ethische toetsing geven medebeklaagden aan dat de ethische toetsingscommissie destijds nog niet bestond. Daarnaast voeren medebeklaagden aan dat ze de ethische afwegingen zelf zorgvuldig hebben gemaakt en bewust niet naar de ethische toetsingscommissie zijn gegaan, dat zou geen toegevoegde waarde hebben, behalve iets instrumenteels, een extra hoepel om doorheen te springen. Bij lopende trajecten doet [naam departement] het op dit moment wel anders, maar is een toets van de ethische toetsingscommissie facultatief.

Tot slot geeft medebeklaagde 2 aan dat hij het intimiderend en grensoverschrijdend vindt dat zijn collega uit dezelfde leerstoelgroep een klacht heeft ingediend bij de commissie. Hij voelt zich in aanwezigheid van klager onveilig.

Reacties geraadpleegde experts

De reeds op 5 december 2024 aan partijen toegezonden reacties van de drie geraadpleegde experts zijn tijdens de hoorzitting op 16 december 2014 besproken.

Het toetsingskader

Het onderzoek in het kader van het proefschrift is gestart tijdens de werking van de NGW 2014, en het proefschrift is afgerond en ingediend toen de NGWI 2018 al zes jaar gold. Derhalve gelden voor de onderhavige onderzoeksactiviteiten de principes van zowel de NGW 2014 als de NGWI 2018.

De commissie merkt op dat de principes van de NGW 2014 en de NGWI 2018 vrijwel identiek zijn. De gedragscodes verschillen met name daarin dat de algemene principes in de NGWI 2018 meer specifiek zijn uitgewerkt en beschreven in normen. Deze normen waren onder de NGW 2014 echter al van toepassing op basis van interpretatie van de algemene principes.

Voor de inhoudelijke beoordeling van de klacht acht de commissie de volgende principes/normen relevant: Principe onder 1.2 uit de NGW 2014: "Onderzoek met mensen is principieel slechts mogelijk als zij "informed consent" hebben verleend, de risico's gering zijn en de privacy van betrokkenen afdoende wordt beschermd". Deze formulering is identiek aan die in de NGW 2004, waar de NGW 2014 een aanpassing op is.

Norm 13 van de NGWI 2018: "Zorg dat de vereiste toestemmingen worden verkregen en dat voor zover nodig ethische toetsing plaatsvindt."

Norm 26 van de NGWI 2018: "Houd rekening met belangen van (proef)personen, (proef)dieren en de risico's voor de onderzoekers en de omgeving, waarbij in ieder geval alle relevante wettelijke voorschriften en gedragscodes in acht worden genomen."

Overwegingen en conclusie

Op basis van alle informatie die de commissie heeft verkregen, overweegt zij het volgende.

I. Klacht over toestemmingen en ethische toetsing

In het proefschrift worden diverse bestaande schriftelijke, niet geheel openbare, bronnen gebruikt, die oorspronkelijk voor een ander doel dan dit onderzoek zijn gemaakt, aangevuld met interviews die wél in het kader van het onderzoek door de promovendus met diverse personen zijn gehouden. In het proefschrift is slechts voor één van de betrokken personen expliciet toestemming verkregen (vermeld in Hoofdstuk [], blz. []), namelijk van de [bron] die het archief beschikbaar stelde. Voor alle andere personen betrokken bij het schriftelijke bronmateriaal en de interviews wordt niet in het proefschrift gemeld dat men toestemming heeft gegeven. Deze toestemming is door beklagde ook niet actief, zelf en expliciet gevraagd. Wel is het duidelijk dat alle betrokkenen, via beklagde zelf of via de [bron] die het archief beschikbaar stelde, volledig op de hoogte waren van het gebruik van het archief voor zijn onderzoek en het gebruik van de door hem afgenomen interviews voor datzelfde doel.

De commissie constateert dat er geen toestemming is gevraagd en gekregen bij alle in het archief en bij de interviews betrokken personen.

Constateren dat iedereen goed geïnformeerd was over het beoogde gebruik en dat niemand daar bezwaar tegen heeft gemaakt is volgens de commissie niet hetzelfde als een actieve vraag naar toestemming. Daarnaast is 'geen bezwaar maken' in het algemeen niet noodzakelijk hetzelfde als 'geen bezwaar hebben', bijvoorbeeld als er omstandigheden zouden zijn dat iemand zich niet veilig voelt om toestemming te onthouden vanwege, bijvoorbeeld, een afhankelijkheidsrelatie tot degene die het bronmateriaal ter beschikking stelt.

Beklaagde heeft aangevoerd dat de betreffende [bron] middels zijn brief van [datum] toestemming heeft gegeven om het aan onderzoek ten grondslag liggende dossier met recht en reden te gebruiken voor waarheidsvinding en lering. In een dergelijk geval, waarbij niet alle betrokkenen toestemming hebben gegeven, ligt het op de weg van een onderzoeker om te allen tijde na te gaan met welke motieven iemand materiaal beschikbaar stelt. Dat geldt te meer bij potentieel gevoelige en complexe problematiek zoals de onderhavige waar diverse mensen met verschillende rollen deel van uitmaken. Je afvragen of de motieven van de een wel gedragen worden door alle anderen wiens bijdragen onderdeel zijn van het archief, is van belang en volgens de commissie een extra aanwijzing dat actief bij iedere betrokkene om informed consent wordt gevraagd.

De commissie merkt ook op dat de formulering over het verlenen van toestemming een juridische en een ethische kant heeft. Door beklaagde is in zijn weerwoord aangegeven dat hij aan een advocaat heeft gevraagd om advies en dat die aan de juridische kant geen bezwaren had, gegeven de zorgvuldigheid die beklaagde had betracht in het niet-herleidbaar maken. Op dat punt is de commissie ervan overtuigd dat beklaagde zorgvuldig heeft gehandeld.

Principe 1.2 NGW 2014 was van toepassing ten tijde van het verkrijgen van het bronmateriaal (archief, interviews). Dit principe maakt niet expliciet wanneer sprake is van "onderzoek met mensen". Dit geldt zeker als die mensen actief betrokken zijn bij het onderzoek in de zin dat ze 'proefpersoon' zijn of dat er direct, bijvoorbeeld, antwoorden of weefsel van die mensen wordt gebruikt. De commissie vindt dat er discussie mogelijk is over de vraag of een schriftelijke bron die niet voor het doel van het onderzoek zelf is gemaakt onderzoek met mensen betreft. Door de interviews die beklaagde heeft afgenomen is wel materiaal verzameld dat direct voor het onderzoek is bedoeld.

In principe 1.2 NGW 2014 is geen sprake van het expliciet vragen naar toestemming, het gaat erom dat toestemming is "verleend". De commissie constateert dat de betrokken personen volledig geïnformeerd waren, zowel bij het afnemen van de interviews als over het gebruik van het archiefmateriaal.

Norm 13 NGWI 2018 schrijft voor dat "de vereiste toestemming" dient te worden verkregen.

In de sociale en gedragswetenschappen zijn al zo'n 10 jaar duidelijkere normen afgesproken, maar destijds nog niet in de [naam vakgebied] en medebeklaagden waren van de ethische code in de sociale en gedragswetenschappen op de hoogte en meenden daarin een mogelijkheid te zien om eigen zorgvuldige afwegingen te maken.

Alles afwegend is de commissie van mening dat alle betrokkenen goed geïnformeerd waren over het beoogde gebruik van het archiefmateriaal en de interviews en dat in redelijkheid, en gezien de geldende praktijk in het vakgebied, mag worden verwacht dat men door niet actief bezwaar te maken in wezen impliciet toestemming verleende. Daarnaast is de niet-herleidbaarheid redelijkerwijs gewaarborgd, binnen de grenzen van de mogelijkheden en de aard van het onderzoek. Dit alles maakt dat de commissie, ondanks het feit dat er niet aan iedereen expliciet toestemming is gevraagd, van mening is dat de betreffende normen ten aanzien van het aspect toestemming niet overschreden zijn.

Dat neemt niet weg dat juist bij een vakgebied als het onderhavige – met [voorbeelden van casussen] – het daadwerkelijk vragen en verkrijgen van toestemming van belang is als niet-openbaar materiaal van die personen wordt gebruikt voor onderzoek. De commissie acht dus in het geval van dit proefschrift dat de context, het soort materiaal, het geïnformeerd zijn, het geen-bezwaar maken en het niet bestaan van enige twijfel over de zuiverheid van motieven en handelen van de promovendus, belangrijk bijdragen aan de overtuiging dat de betreffende normen niet overschreden zijn. Dit [dispuut] was eenvoudig te ondervangen door simpelweg zelf en expliciet aan alle betrokkenen om toestemming te vragen en de verleende toestemming te melden in het proefschrift.

Voor wat betreft de ethische toetsing uit norm 13 NGWI merkt de commissie op dat hieraan binnen universiteiten praktische uitvoering is gegeven middels het instellen van ethische toetsingscommissies. De commissie overweegt dat beklagde en medebeklaagden het proefschrift niet hebben laten toetsen door een ethische toetsingscommissie. Medebeklaagden hebben tijdens de hoorzitting aangevoerd dat zij zelf een zorgvuldige belangenafweging hebben gemaakt, dat er destijds bij [naam faculteit] nog geen ethische toetsingscommissie bestond en dat toetsing conform het huidige beleid bij [naam faculteit] “facultatief” is.

De commissie merkt op dat het nu juist de opzet is dat een onderzoeker gedegen en zorgvuldig onderzoek uitvoert en vervolgens door een onafhankelijke commissie laat toetsen of dat inderdaad het geval is, waarbij dan waarschijnlijk de bevestiging volgt als men inderdaad goed bezig was. Dat geldt ook voor de vraag hoe te handelen als bij het vragen naar toestemming van betrokken personen blijkt dat een of meer geen toestemming willen verlenen of hebben verleend. Een ethische toetsing zal dan uitsluitel kunnen geven of argumenten van een gerechtvaardigd belang om desondanks van het materiaal van die personen gebruik te maken in het onderzoek, hout snijden.

De commissie overweegt dat norm 13 NGWI voorschrijft dat “voor zover nodig” ethische toetsing dient plaats te vinden. Gegeven het feit dat het in onderhavige vakgebied destijds niet gebruikelijk was om een ethische toetsing te laten verrichten en het zelfs nu nog geen verplichting is, is de commissie van mening dat norm 13 ten aanzien van het aspect ethische toetsing niet is overschreden.

Ten aanzien van norm 26 NGWI 2018 overweegt de commissie dat niet is aangetoond dat onvoldoende rekening is gehouden met de belangen van (proef)personen, noch dat is aangetoond dat belangen van (proef)personen zijn geschaad.

II. Klacht m.b.t. [onderwerp]

De commissie is van mening dat deze opmerkingen van klager geen beschuldigingen zijn in de zin van de NGW 2014 of de NGWI 2018. Dit onderdeel van de klacht is derhalve niet-ontvankelijk op grond van de Klachtenregeling.

III. Beschuldiging dat beklagde [handeling].

De commissie is van mening dat beide beschuldigingen geen betrekking hebben op normen in de zin van de NGWI 2018. Dit onderdeel van de klacht is derhalve niet-ontvankelijk op grond van de Klachtenregeling.

Alles overziende is de commissie van oordeel dat er door beklagde en medebeklaagden geen normen zijn geschonden en dat de klacht derhalve ongegrond is.

De commissie juicht het, mede gelet op complexe casussen in [...] zoals de onderhavige, toe dat ook een ethische toetsingscommissie is ingevoerd, weliswaar vooralsnog op vrijwillige basis.

Ten overvloede meldt de commissie dat gelet op uitgangspunt 19 van paragraaf 5.4 van de NGWI 2018 noch klager noch beklaagde en medebeklaagden hinder mogen ondervinden ten gevolge van deze klacht. En voorts dat klager, zoals elke onderzoeker, terecht de verantwoordelijkheid nam, zoals beschreven in norm 59 van de NGWI 2018, om de vermeende schending van de normen over toestemming en ethische toetsing aan de orde te stellen.

4. Aanvankelijk oordeel van 25 februari 2025 van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht

Aanvankelijk oordeel

van het College van Bestuur van de Universiteit Utrecht, als bedoeld in artikel 5.1 van de Klachtenregeling Wetenschappelijke Integriteit Universiteit Utrecht 2023, betreffende de klacht d.d. 28 oktober 2024 van [naam] (klager), werkzaam bij de faculteit [naam], departement [naam] van de Universiteit Utrecht over een vermeende schending van de wetenschappelijke integriteit in het proefschrift van [naam] (beklaagde), voormalig buitenpromovendus bij de Faculteit [naam], departement [naam] van de Universiteit Utrecht, onder verantwoordelijkheid van promotor, [naam] (medebeklaagde) en copromotor [naam] (medebeklaagde), beide werkzaam bij de faculteit [naam], departement [naam] van de Universiteit Utrecht.

Advies van de Commissie Wetenschappelijke Integriteit UU

De Commissie Wetenschappelijke Integriteit heeft op 6 februari 2025 advies uitgebracht over de klacht.

Overwegingen

Naar het oordeel van het College van Bestuur heeft de CWI de klacht op zorgvuldige wijze behandeld en is zij op grond van deugdelijke argumenten tot haar advies gekomen. Het College van Bestuur kan zich vinden in de overwegingen van de CWI en neemt deze over.

Aanvankelijk oordeel

Met inachtneming van het advies van de CWI komt het College van Bestuur tot het volgende aanvankelijk oordeel:

- I. Klacht over toestemmingen en ethische toetsing
Beklaagde en medebeklaagden hebben geen normen uit de NGW 2014 en de NGWI 2018 geschonden. Dit onderdeel van de klacht is ongegrond.
- II. Klacht m.b.t. [onderwerp]
De opmerkingen van klager zijn geen beschuldigingen in de zin van de NGW 2014 of de NGWI 2018. Dit onderdeel van de klacht is niet-ontvankelijk.
- III. Beschuldiging dat beklaagde [handeling]
Beide beschuldigingen hebben geen betrekking op normen in de zin van de NGWI 2018. Dit onderdeel van de klacht is niet-ontvankelijk.

Evenals de CWI onderschrijft het College van Bestuur het belang van de, vooralsnog facultatieve, raadpleging van de ethische toetsingscommissie.

Voorts heeft het College van Bestuur vernomen dat er in aanloop naar de indiening van de klacht en gedurende de klachtbehandeling spanningen zijn ontstaan tussen klager en medebeklaagden. Het College van Bestuur acht het wenselijk dat een gesprek wordt gevoerd tussen klager en medebeklaagden teneinde de verstoorde verhoudingen tussen partijen te herstellen en verzoekt de decaan hiervoor zorg te

dragen. Het College van Bestuur wijst in dit verband tevens op uitgangspunt 19 van paragraaf 5.4 van de NGWI 2018 dat noch klager, noch beklagde en medebeklaagden hinder mogen ondervinden ten gevolge van deze klacht.

Tot slot wenst het College van Bestuur te benadrukken dat klager norm 59 van de NGWI 2018 serieus heeft genomen en terecht de verantwoordelijkheid heeft genomen om de vermeende schending van de normen over toestemming en ethische toetsing aan de orde te stellen.

5. LOWI

De zaak is niet voorgelegd aan het LOWI.

6. Definitief oordeel van 24 april 2025 van het College van bestuur van de Universiteit Utrecht

Er is door betrokkenen geen verzoek aan het LOWI gedaan om advies uit te brengen over het aanvankelijk oordeel. Op 24 april 2025 heeft het College van Bestuur een definitief oordeel vastgesteld. Het aanvankelijk oordeel en definitief oordeel zijn gelijkloidend.